

Literatura

- E. Budäus, Public-Management; Konzepte und Verfahren zur Modernisierung öffentlicher Verwaltungen. Ed. Sigma, Berlin 1994, s.40-43.
1. W. Damkowski, Public Management, Verlag – W. Kohlhammer, GmbN, Stuttgart 1995, s.163
 2. B.Gajdzik, Jakość w samorządzie terytorialnym – pierwsze doświadczenia (w) Przegląd Organizacji 2002,3,s.17-20
 3. T. Markowski, Zarządzanie rozwojem miasta, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1999, s.16.
 4. L.Milian, Wprowadzenie do socjologii przemysłu. Wyd. Politechnika Częstochowska, Częstochowa 1996, s.124
 5. Morawski W., Zmiana instytucjonalna. PWN, Warszawa 1998.
 6. Schöneich M.,(Hrsg.), Reformen im Rathaus – Die Modernisierung der kommunalen Selbstverwaltung. Köln/Stuttgart 1996.

ZARZĄDZANIE ROZLICZENIAMI PRZY UŻYCIU SYSTEMU „CASH-MANAGEMENT” MANAGEMENT WITH ACCOUNTSES AT USE OF SYSTEM „CASH-MANAGEMENT”

Dariusz Wielgórka
Politechnika Częstochowska, Polska

1. Wprowadzenie

W ostatnich dziesięcioleciach w bankowości światowej zaszły ogromne zmiany mające charakter bezprecedensowy. W sektorze bankowym w porównaniu do innych sektorów gospodarki (z pominięciem sektora HI-TECH) zmiany zachodzą bardzo szybko i mają charakter spektakularny. Prognozy wskazują, iż w najbliższych latach przemiany instytucjonalno – strukturalne będą się nadal nasilały [1]. W wyniku konsolidacji sektora bankowego powstają instytucje finansowe dysponujące kapitałem niejednokrotnie większym od PKB wielu krajów. Obecne nowe stulecie stawia sektor bankowy w obliczu nowych wyzwań i strategii związanych z globalizacją rynków finansowych jak również ze wzrostem konkurencyjności.

Współczesne banki działają w warunkach, które charakteryzują następujące okoliczności:

- globalizacja na rynkach finansowych (zewnętrzne warunki tzw. „globalne” mają większy wpływ od warunków krajowych),
- likwidacja tradycyjnych barier oddzielających poszczególne typy instytucji finansowych oraz rynków finansowych,
- liberalizacja rynków światowych,
- innowacje informatyczne, technologiczne i produktowe.

Powyższe warunki działalności banków powodują, że szukają one nowych produktów coraz bardziej doskonalszych, lepszych zarówno dla klienta jak i samego banku. Taką usługą jest należąca do grupy usług „home bankig” usługa „cash management”.

2. Charakterystyka systemu „cash management”

„Cash management” jest produktem z dziedziny usług bankowości elektronicznej umożliwiającym klientom wykonywanie pewnych operacji

bankowych bezpośrednio z siedziby firmy za pomocą łączności komputerowo – modemowej.

Rys.1 Istota usługi „home banking”

W ramach tego systemu bank udostępnia klientowi oprogramowanie, które umożliwia:

- pobieranie wyciągów z rachunku,
- dostęp do ciągle aktualizowanych informacji o operacjach z dnia bieżącego,
- przysyłanie zleceń przelewów zarówno w obrocie krajowym jak i zagranicznym,
- dostęp do informacji o kursach walut,
- komunikację na poziomie klient – bank.

System „cash management” umożliwia dostęp do swojego rachunku przez cały czas (24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu). Jednak ten dostęp przez cały czas jest tylko pozorny. Możliwa jest łączność z bankiem, pozostawienie przelewów do realizacji itp. Jednak czas realizacji przekazanych zleceń jest ograniczony i ściśle związany z procedurami panującymi w poszczególnych bankach. Na ogół zlecenia płatnicze przesyłane w tym systemie w dni robocze do godziny 14⁰⁰ są realizowane w tym samym dniu. Zlecenia przesyłane do banku nie są realizowane natychmiast po ich otrzymaniu, są one bowiem tylko rejestrowane i oczekują na nadejście określonych pór realizacji. Tak więc od czasu przesłania zleceń do banku do czasu ich realizacji może upłynąć nawet kilka godzin. Natomiast informacje o operacjach na rachunku są stale, na bieżąco aktualizowane (przeciętnie w odstępach 10 minutowych).

KORZYŚCI

Szybkość działania;
Zarządzanie środkami znajdującymi się na rachunku;
Łatwość i wygoda obsługi;
Komunikacja z bankiem;

**CASH
MANAGEMENT**

OGRANICZENIA

Czasami trudności w połączeniu;
Brak pracy on-line;
Bariera psychologiczna;
Mogące powstać błędy przesyłki;
Wymagania sprzętowe;

Rys. 2 Korzyści i ograniczenia systemu „cash management”

Dzięki systemowi „cash management” możliwe staje się skuteczniejsze zarządzanie środkami finansowymi. Możemy wprowadzać do systemu różnego rodzaju przelewy, realizować je zgodnie ich terminami płatności dzięki czemu zwiększamy płynność bieżącą przedsiębiorstwa. W każdej chwili jesteśmy w stanie zobaczyć stan rachunku bankowego, a dzięki temu sprawdzić czy dany nasz kontrahent uregulował swoje zobowiązanie. System pozwala na analizę wolnych środków zgromadzonych na rachunku. System „cash management” pozwala na bieżące odczytanie tabeli kursowej, dzięki czemu przedsiębiorstwo

może ograniczyć ryzyko kursowe. Systemy te posiadają wbudowane moduły ułatwiające pracę.

Można tutaj zaliczyć moduł płatności ZUS, który pozwala na regulowanie zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z ich zaleceniem a także możliwość wykorzystania szablonów dla często powtarzających się płatności. Bezpieczeństwo systemu „cash-management” zapewnia podpis elektroniczny szyfrujący według algorytmu RSA. Polega to na zaszyfrowaniu wiadomości kluczem prywatnym nadawcy. Sprawdzenie podpisu możliwe jest w przypadku posiadania klucza publicznego, w posiadaniu którego znajduje się jedynie bank. Weryfikacja podpisu dokonywana jest z użyciem klucza publicznego, za pomocą którego deszyfruje się podpis i porównuje wynik z wartością obliczoną na podstawie otrzymanych danych. Klucz publiczny pozwala na sprawdzenie podpisu, nie pozwala natomiast na odczytanie klucza prywatnego i sfalszowanie podpisu klienta. Klucz prywatny będący wyłącznie w posiadaniu klienta powinien być przez niego szczególnie strzeżony, gdyż każdy, kto go posiada może próbować podpisać przesyłkę.

Technicznie aby móc zastosować system „cash management” w przedsiębiorstwie potrzebny jest komputer klasy PC, modem oraz podłączenie telefoniczne. Pracownik banku odpowiedzialny za tego typu systemy instaluje oprogramowanie, dzięki któremu staje się możliwe użytkowanie systemu „cash management”.

Najczęściej przedsiębiorstwa wykorzystują system „cash management” do operacji przelewów. Opłacalność montażu „cash management” możemy wyliczyć według poniższego wzoru:

$$O = [lp \cdot (kpw - kpe)] - a$$

Objaśnienia:

O – opłacalność miesięczna

lp – średnia miesięczna liczba przelewów

kpo – koszt jednostkowy przelewu obecnego

kpe – koszt przelewu elektronicznego

a – opłata miesięczna za używanie „cash management”.

Przedsiębiorstwo X w ciągu miesiąca wysyła 100 przelewów, płacąc bankowi 4 zł za jeden. Instalacja systemu „cash management” pozwoliłaby na obniżenie kosztu przelewu do 2 zł/ za przelew. Biorąc pod uwagę że miesięczny abonament usługi „cash management” kosztuje 80 zł stwierdzono, iż jest opłacalne zainstalowanie tegoż systemu, który przyniesie miesięczne oszczędności w wysokości 120 zł.

3. Podsumowanie

Bankowość elektroniczna jest jednym z najszybciej rozwijających się współcześnie obszarów bankowości w krajach o dojrzałej gospodarce rynkowej. System „cash management” pozwala na wprowadzenie nowoczesnego zarządzania rachunkiem bieżącym w przedsiębiorstwie dzięki czemu firma może zyskać wysokie oszczędności.

Na pewno grupa klientów obsługiwanych systemem „cash management” będzie systematycznie rosła. Nie wiadomo jednak czy przekroczy ona liczbę klientów obsługiwanych tradycyjnie, co wynika głównie z tego, że dla wielu klientów ważna jest personalizacja usług w bankowości.

Bibliografia:

1. Solarz J.K.: *Konsolidowanie systemów bankowych*. Fundacja Edukacji i Badań Bankowych, Warszawa 1999,
2. Hubbard R.: *Money, the financial system and the economy*, New York 1998,
3. Canals J.: *Strategie konkurencyjne w europejskiej bankowości*, PWN, Warszawa 1997,
4. Jaworski W.L., Krzyżkiewicz Z., Kosiński B.: *Banki – rynek, operacje, polityka*. Poltext, Warszawa 1999,
5. Springer W.: *Europejskie regulacje bankowe*. Twigger, Warszawa 1997,
6. Jaworski W.L.: *Banki polskie u progu XXI wieku*. Poltext, Warszawa 1999.
7. Bankowe materiały informacyjne,

ОЦЕНКА ОБЩЕЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СТОИМОСТИ ОСОБО ОХРАНЯЕМЫХ ПРИРОДНЫХ ТЕРРИТОРИЙ (ООПТ)

С.Волосюк

Брестский государственный технический университет, Беларусь

Концепция общей экономической стоимости (Total Economic Value) – ОЭС, как синтетический подход к оценке природных объектов, оформилась относительно недавно, в начале 90-х годов XX века, однако имеет достаточно большой опыт практического применения. Суть концепции – в стремлении учесть в оценке возможно большее количество полезных аспектов того или иного природного объекта или явления. Метод предполагает оценку возможно большего числа стоимостных компонентов, в то время как большинство других методов ограничиваются оценкой одного целевого компонента стоимости. Другой специфичной чертой концепции является отсутствие универсальных подходов к оценке, обусловленное специфичностью её объектов. Зачастую оценка, основанная на концепции ОЭС выполняется в сочетании с анализом «затраты – выгоды» и сценарной проработкой проектов развития.

Применительно к ООПТ, как территориальным образованиям, основной целью создания и функционирования которых является сохранение биологического и ландшафтного разнообразия, учёт экономической ценности природы позволяет определить альтернативные стратегии развития территории, обосновать затраты на природоохранные мероприятия, создать в местных сообществах и деловых кругах мотивацию к сохранению природных богатств региона. Поэтому концепция ОЭС нашла широкое применение в работах по экономической оценке ООПТ в различных странах мира, в том числе в странах с переходной экономикой, в т.ч. в России. В Беларуси до настоящего времени данный подход не получил широкого распространения.

ОЭС является интегральной экономической характеристикой природного ресурса и рассчитывается как сумма образующих её стоимостей, характеризующих ценность экосистемных услуг, которые